

Uppsala kommun

[uppsala.kommun@uppsala.se](mailto: uppsala.kommun@uppsala.se)

[styrelsen-var-d-bildning@uppsala.se](mailto: styrelsen-var-d-bildning@uppsala.se)

Rektorn vid Kvarngårdesskolan

[gunilla.soderstrom@uppsala.se](mailto: gunilla.soderstrom@uppsala.se)

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn i Kvarngårdesskolan
i Uppsala kommun

Tillsyn i Kvarngårdesskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Uppsala kommun under 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kvarngårdesskolan besöktes av Skolinspektionen den 22 och 23 oktober 2013.

Fakta om skolan

Kvarngårdesskolan är en kommunal skolenhet med förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 samt fritidshem. På skolan bedrivs undervisningen i huvudsak på svenska och engelska. På skolan finns även en så kallad förberedelseklass för årskurserna 1-7 samt grundsärskola för årskurserna 6-9 med inriktning träningsskola. Vid tillsynen hade skolan totalt 481 elever varav 62 elever i förskoleklass och 13 elever i grundsärskolan. I fritidshemsverksamheten fanns 208 elever inskrivna fördelade på tre enheter. Skolan har tvåspråkiga klasser i årskurserna 1-9 och svenskspråkiga klasser i årskurserna 1-5 och 7-9 med engelsk profil från årskurs 7. Skolan har även fått Skolverkets godkännande för spetsutbildning i engelska för årskurs 7-9 med start läsåret 2013/14.

Skolenheten leds av en rektor och två biträdande rektorer. Verksamheten är organiserad i sju arbetsenheter inklusive fritidsverksamheten. Dessa leds av varsin verksamhetsrepresentant. Elevhälsoteamet består av rektor, biträdande rektor, skolsköterska, skolpsykolog/kurator och tre speciallärare.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2011/12 framgår att andelen elever i årskurs 3 som minst nådde kravnivån på samtliga delprov i svenska var 64 procent. Motsvarande resultat för riket var 73,8 procent. Enligt skolans egna uppgifter hade vid läsårets slut 89,4 procent av eleverna minst nått de nationella målen i svenska och 79,3 procent i matematik. I svenska som andraspråk hade 55 procent av eleverna minst nått de nationella målen. Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2012/13 framgår att andelen elever i årskurs 3 som minst nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik var 58 procent och i svenska 69 procent. Vid läsårets slut hade 94,2 procent av eleverna minst nått de nationella målen i matematik och 81,6 procent i svenska. I svenska som andraspråk nådde 77 procent av eleverna minst de nationella målen. I de naturorienterande ämnena var det 100 procent och i de samhällsorienterande ämnena 84,4 procent av eleverna som minst nådde de nationella målen.

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2011/12 framgår att andelen elever i årskurs 6 som minst nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik, svenska och engelska var nästan 100 procent. Motsvarande resultat för riket var 78,6 procent i matematik, 82,1 procent i svenska samt 86,9 procent i engelska.

Enligt skolans egna uppgifter hade vid läsårets slut 72 procent av eleverna i matematik minst nått kunskapskraven. Andelen elever som minst hade nått kunskapskraven i övriga ämnen var 94 procent. Av Skolverkets nationella statistik och skolans egna uppgifter för läsåret 2012/13 framgår att andelen elever i den tvåspråkiga och svenskspråkiga klassen i årskurs 6 som minst nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik, svenska och engelska var 100 procent. Vid läsårets slut hade nästan alla elever i årskurs 6 nått kunskapskraven i samtliga ämnen. För eleverna i den så kallade förberedelseklassen för årskurs 6 var måluppfyllelsen 100 procent i matematik och engelska.

Av den nationella statistiken avseende läsåret 2011/12 framgår att det var 96,2 procent av eleverna i årskurs 9 som minst nådde målen i alla ämnen jämfört med 77,4 procent i riket. Det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 var vid samma tidpunkt 270,8 jämfört med 211,4 procent i riket. Andelen behöriga elever till samtliga program på gymnasiet var 100 procent. Av den nationella statistiken avseende läsåret 2012/13 framgår att det var 81 procent av eleverna i årskurs 9 som minst nådde målen i alla ämnen jämfört med 77 procent i riket. Det genomsnittliga meritvärdet var vid samma tidpunkt på skolan 263 jämfört med 212,8 i riket. Andelen behöriga elever till samtliga program på gymnasiet var 100 procent på skolan jämfört med 83,2 – 87,6 procent i riket.

Eleverna i grundsärskolan (träningsskoleinriktning) bedöms enligt rektorn nå målen utifrån sina förutsättningar.

Tillsynen visar inget annat än att fritidshemmen i huvudsak arbetar utifrån de övergripande mål som riktas mot verksamheten och som anges i läroplanen.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens samlade bedömning är att verksamheten i Kvarngårdesskolan har vissa områden som måste förbättras.

På skolan bedrivs till viss del ett kvalitetsarbete där flera viktiga faktorer för skolans kvalitet följs upp och dokumenteras. Skolan gör sammanställningar av kunskapsresultaten på elev- och gruppnivå men det saknas en skolövergripande sammanställning över skolans uppföljning och utvärdering av resultaten samt vidtagna åtgärder.

Undervisningen som bedrivs ger eleverna ledning och stimulans i sitt lärande och sin personliga utveckling. Skolan anger som en av sina målsättningar att de utbildar elever till trygga världsmedborgare som har goda kunskaper, värnar om mångfald och visar tolerans och respekt för varandras olikheter. Det förebyggande arbetet mot kränkande behandling bedöms fungera väl. Skolan arrangerar till exempel "House-aktiviteter" mellan olika årskurser för att förstärka relationerna mellan eleverna. Eleverna uttrycker att de känner sig trygga

på skolan och att det bästa med Kvarngårdesskolan är den fina stämningen. Skolans plan mot kränkande behandling har dock vissa brister.

Skolan har även brister i de individuella utvecklingsplanerna, lärarnas signering och datering av betygskatalogen samt tillgång till studie- och yrkesvägledning för de yngre årskurserna.

Skolan har tydligt dokumenterade rutiner för att upptäcka elever som är i behov av särskilt stöd och utarbetar åtgärdsprogram. Dessa måste dock kompletteras med hur beslutade insatser ska följas upp och utvärderas.

Grundsärskolan bedöms i huvudsak fungera väl i förhållande till de områden som har granskats.

Tillsynen visar inget annat än att fritidshemmet i huvudsak arbetar utifrån de övergripande mål som riktas mot verksamheten och som anges i läroplanen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på de brister som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 21 februari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det för varje verksamhet finns en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever.

Motivering

Huvudmannen är enligt skollagen skyldig att se till att det för varje verksamhet årligen upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Kvarngårdesskolan har en plan mot kränkande behandling, vid skolan benämnd Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt skolans rektor och personalen i elevhälsan är denna plan gemensam för hela skolan. Av planen framgår dock inte att skolan omfattar olika verksamheter. Det finns inget som hindrar att en skolenhet har en gemensam plan mot kränkande behandling som omfattar flera specifika verksamheter. I en sådan gemensam plan måste det då tydligt framgå vilka åtgärder som ska vidtas i vilken av de olika specifika verksamheterna samt hur dessa åtgärder ska följas upp. De redovisade åtgärderna ska även vara kopplade till sådana behov som har konstaterats efter en kartläggning av varje specifik verksamhet. Enligt Skolinspektionens bedömning framgår det inte av skolans plan mot kränkande behandling att planen omfattar olika verksamheter; förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshem. Det går inte heller att utläsa vilka av de redovisade åtgärderna som avser skolan, förskoleklassen, grundsärskolan eller fritidshemmet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att betyg utfärdas i enlighet med författningarnas krav och att föreskrifterna om betyg följs.
- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Betygskatalog

Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Av Statens Skolverks författningssamling (SKOLFS 2011:123) framgår att den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

Skolinspektionen har tagit del av betygskatalogen från Kvarngårdesskolan och kan konstatera att alla betygssättande lärare inte har daterat eller försett uppgiften med sina egenhändiga signaturer.

Individuella utvecklingsplaner

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge ömdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen eleven får undervisning i. Den individuella utvecklingsplanen ska även innehålla en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapsmålen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal av skolans individuella utvecklingsplaner. I den del av de individuella utvecklingsplanerna som ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt saknar insatserna en koppling till kunskapskraven. Exempel på sammanfattande insatser är "tänk efter först innan du frågar", "prova pennhållare", "träna tålmodet", "prata mindre". Skolinspektionens bedömning är att de sammanfattande insatserna i de individuella utvecklingsplanerna inte ger någon information angående vilka insatser som skolan ska vidta för att eleverna ska nå kunskapsresultaten och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans betygskatalog och i elevernas individuella utvecklingsplaner. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 14 §, 10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan, som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen samt att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Rektorn ansvarar även för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Av Skolinspektionens utredning framgår att det på skolenheten till viss del bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete där flera viktiga faktorer för skolans kvalitet följs upp och dokumenteras. Enligt rektor har skolan en egen modell för kvalitetsarbetet men har påbörjat ett arbete med att anpassa detta så att det följer Uppsala kommuns riktlinjer. Skolan gör sammanställningar av kunskapsresultaten på elev- och gruppnivå men det saknas sammanställning på skolövergripande nivå. Av utredningen framgår att skolan har gjort analyser av till exempel skillnader mellan flickors och pojkars måluppfyllelse i svenska, matematik och engelska men inte i övriga ämnen. Dessutom framgår det inte vilka insatser som skolan har beslutat att vidta i syfte att förbättra elevernas resultat och öka måluppfyllelsen. För att kunna säkerställa att inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet är de nationella mål som finns uppsatta i författningarna, är det centralt att det finns en dokumenterad sammanställning av kunskapsresultaten på skolövergripande nivå. Med anledning av att detta underlag saknas är Skolinspektionens samlade bedömning att det finns vissa brister i skolans systematiska kvalitetsarbete och i dokumentationen av detta.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i skolans systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att personalen vid skolenheten har utbildning och kompetens för de uppgifter de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen ska den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning få bedriva undervisning.

På skolan finns personal som inte har lärarbehörighet i såväl de engelskspråkiga som de svenskspråkiga klasserna samt i grundsärskolan. Dessutom finns det personal som undervisar i ämnen som de inte har behörighet i.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i personalens utbildning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 13-15 och 17-19 §§ skollagen

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Uppsala kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att alla elever har tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval.

Motivering

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan yrkeskompetens att deras behov av vägledning inför framtida utbildning- och yrkesval kan tillgodoses. Även de som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Studie- och yrkesvägledning är hela skolans ansvar. Utredningen visar att det finns en studie- och yrkesvägledare med 10 procents tjänstgöring på skolan. Rektor anger vid intervjun att eleverna i årskurs 8 och 9 har tillgång till studie- och yrkesvägledaren för enskilda samtal och gruppinformation. Elever i de yngre årskurserna har inte tillgång till denna kompetens för vägledning inför framtida utbildning- och yrkesval. På skolan finns heller inte någon personal som har ett tilldelat ansvar för sådan studie- och yrkesvägledning för de yngre årskurserna.

Sammanfattningsvis visar utredningen att alla elever inte har tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför framtida utbildning- och yrkesval kan tillgodoses. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 29 § skollagen, Lgr 11 2.6 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Uppsala kommun en anmärkning.

Uppsala kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 21 februari 2014.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det av skolans åtgärdsprogram framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska det av ett åtgärdsprogram framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

På Kvarngårdesskolan finns rutiner för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd och elevens behov utreds omgående. Åtgärdsprogram utarbetas och dessa utvärderas. Skolinspektionen har tagit del av några av skolans åtgärdsprogram. I dessa saknas dock uppgifter om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Med anledning av att åtgärdsprogrammen i övrigt uppfyller författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig och huvudmannen tilldelas därför en anmärkning.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har också utredare Laura Bulnes Strähle deltagit.

Skolinspektionen

2013-11-21

10 (11)

Dnr 43-2012:4475

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Enhetschef

Lena Rostock
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.